

Predmet C-703/22**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

16. studenoga 2022.

Sud koji je uputio zahtjev:

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Nizozemska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

16. studenoga 2022.

Žalitelj:

WU

Druga stranka u žalbenom postupku:

Directie van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR)

Predmet glavnog postupka

Glavni postupak odnosi se na spor između osobe WU i Directije van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (Uprava središnjeg ureda za potvrde o osposobljenosti za upravljanje motornim vozilima, u daljnjem tekstu: CBR) u pogledu CBR-ova odbijanja da osobi WU u Nizozemskoj izda vozačku dozvolu za kategorije C i CE (teretna vozila i autobusi).

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Ovaj zahtjev koji se temelji na članku 267. UFEU-a odnosi se na pitanje može li se odobriti iznimka od minimalnog standarda u pogledu vodoravnog vidnog polja od 160 stupnjeva koji se primjenjuje na tu kategoriju vozila ako je utvrđeno da je dotična osoba zaista sposobna upravljati teretnim vozilom.

Prethodna pitanja

1. Treba li točku 6.4. Priloga III. Direktivi 2006/126/EZ, a osobito standard u pogledu vodoravnog vidnog polja s oba oka od najmanje 160 stupnjeva s obzirom na načelo proporcionalnosti tumačiti na način da taj standard može ispuniti i osoba koja ga ne ispunjava u medicinskom smislu, ali je prema mišljenju različitih medicinskih stručnjaka unatoč tomu zaista sposobna upravljati teretnim vozilom?
2. U slučaju niječnog odgovora na to pitanje, postoji li u tom slučaju u okviru Direktive o vozačkim dozvolama mogućnost ocjene proporcionalnosti u pojedinačnom slučaju, iako se standardom iz točke 6.4. Priloga III. Direktivi 2006/126/EZ ne predviđa mogućnost iznimki u takvim slučajevima?
3. Ako je to slučaj, koje okolnosti mogu biti relevantne prilikom ocjene pitanja može li se u pojedinačnom slučaju odstupiti od standarda u pogledu vidnog polja u smislu točke 6.4. Priloga III. Direktivi 2006/126/EZ?

Navedene odredbe prava Unije

Točka 6.4. Priloga III. Direktivi 2006/126/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o vozačkim dozvolama (u daljnjem tekstu: Direktiva o vozačkim dozvolama) i članak 15. Povelje Europske unije o temeljnim pravima

Navedene odredbe nacionalnog prava

Točka 3.3. i točka 3.4. podtočka (b) Priloga Regelingu eisen geschiktheid 2000 (Uredba o zahtjevima u pogledu sposobnosti iz 2000.)

Sažet prikaz činjenica i glavnog postupka

- 1 Osoba WU dobila je 11. srpnja 2007. vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorija C i CE te je nakon toga više od 10 godina radila kao profesionalni vozač. Teretnim vozilom prešla je više od milijun kilometara i u tuzemstvu i u inozemstvu bez poteškoća i bez ikakve štete. Ta je osoba 2016. zatražila produljenje vozačke dozvole za upravljanje teretnim vozilom, pri čemu je kod CBR-a morala podnijeti zahtjev za „Verklaring van geschiktheid” (uvjerenje o sposobnosti). Tim se uvjerenjem dokazuje da je podnositelj zahtjeva psihofizički sposoban upravljati motornim vozilom.
- 2 U dobi od jedne godine osoba WU doživjela je nesreću u kojoj je zadobila frakturu baze lubanje. Kao rezultat toga ima hemianopsiju, što znači da je njezino vodoravno vidno polje ograničeno. Zbog toga osoba WU ne ispunjava minimalni standard u pogledu binokularnog vodoravnog vidnog polja od 160 stupnjeva koji je utvrđen u točki 3.3. podtočki (b) Priloga Uredbi o zahtjevima u pogledu sposobnosti iz 2000. Tom se odredbom u nizozemsko pravo prenosi točka 6.4. Priloga III. Direktivi o vozačkim dozvolama koja sadržava isti minimalni

standard. Zbog toga je CBR odbio izdati potrebno uvjerenje, iako su dva oftalmologa dala pozitivna mišljenja. Nije jasno jesu li CBR-u bile poznate poteškoće koje je osoba WU imala s vidom kada je 2007. dobila vozačku dozvolu.

- 3 Osoba WU podnijela je prigovor protiv CBR-ove odluke o odbijanju. CBR je taj prigovor proglasio neosnovanim. Nakon toga, osoba WU podnijela je Rechtbanku Rotterdam (Sud u Rotterdamu, Nizozemska) tužbu protiv te odluke o prigovoru. Ta je tužba odbijena nakon čega je osoba WU podnijela žalbu Afdelingu bestuursrechtspraak van de Raad van State (Odjel za upravne sporove Državnog vijeća, Nizozemska, u daljnjem tekstu: Državno vijeće). Ta je žalba također odbijena.
- 4 Tijekom trajanja postupka povodom te žalbe, osoba WU podnijela je drugi zahtjev CBR-u, koji se ovaj put odnosio na vozačku dozvolu koja je u geografskom smislu ograničena na Nizozemsku. Unatoč trećem pozitivnom oftalmološkom mišljenju, CBR je ponovno odbio njezin zahtjev jer nije ispunjavala minimalni standard u pogledu vidnog polja od 160 stupnjeva. Pritom je navedeno da se osoba WU ne može pozvati na točku 3.4. podtočku (b) Priloga Uredbi o zahtjevima u pogledu sposobnosti iz 2000. U skladu s tom odredbom, profesionalni vozač koji već posjeduje jednu ili više vozačkih dozvola za teretna vozila i autobuse i koji iznenada izgubi vid na jedno oko može se, nakon razdoblja prilagodbe od najmanje tri mjeseca i na temelju pozitivnog mišljenja oftalmologa, unatoč tomu smatrati sposobnim za to da mu se izda vozačka dozvola koja je u geografskom smislu ograničena na Nizozemsku. Međutim, osoba WU nije slijepa na jedno oko, nego je izgubila polovicu vidnog polja na oba oka (homonimna hemianopsija).
- 5 CBR je i taj put proglasio neosnovanim prigovor osobe WU, a Rechtbank Rotterdam (Sud u Rotterdamu) odbio je tužbu koju je podnijela u tom pogledu. Osoba WU ponovno je podnijela žalbu Državnom vijeću, koji je odlučio uputiti Sudu navedena prethodna pitanja.

Ključni argumenti stranaka glavnog postupka

- 6 Prema CBR-ovu mišljenju, točka 3.4. podtočka (b) Priloga Uredbi o zahtjevima u pogledu sposobnosti iz 2000. nije primjenjiva na situaciju osobe WU. Obvezujuća priroda te odredbe ne omogućuje da se uzmu u obzir individualni interesi osobe WU.
- 7 Osoba WU tvrdi da joj se itekako može izdati uvjerenje o sposobnosti. U međuvremenu su izdana tri izvješća različitih liječnika koja su je smatrala sposobnom za upravljanje teretnim vozilom. Točno je da ima oštećenje vidnog polja, ali to oštećenje postoji još od ranog djetinjstva te ga je osoba WU u potpunosti nadomjestila vidnim ponašanjem i pokretima glave. Osoba WU još je jednom potkrijepila to stajalište u žalbi koju je podnijela Državnom vijeću, ovaj put mišljenjem neuropsihologa. Ukratko, u tom se mišljenju navodi da je vidno ponašanje osobe WU toliko dobro razvijeno da može uobičajeno funkcionirati u vizualnom smislu. Osoba WU smatra da se ne protivi cilju odredbe ako neka

osoba s oštećenjem vida čije su vidne funkcije unatoč tomu dovoljne može upravljati motornim vozilom kategorija C i CE. O toj je situaciji riječ u njezinu slučaju. Prema mišljenju osobe WU, to opravdava odobravanje iznimke, baš kao što se ona odobrava na temelju točke 3.4. podtočke (b) Priloga Uredbi o zahtjevima u pogledu sposobnosti u slučaju gubitka vida na jedno oko. Njezino oštećenje valja izjednačiti s tim slučajem. Stoga je CBR, protivno odluci Rechtbanka Rotterdam (Sud u Rotterdamu), trebao slijediti pozitivno mišljenje različitih liječnika.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 8 Prije svega, Državno vijeće upućuje na to da je uzelo u obzir presudu Suda o točki 6.4. Priloga III. Direktivi o vozačkim dozvolama, odnosno presudu od 22. svibnja 2014., Glatzel (C-356/12, EU:C:2014:350). Sud je u toj presudi potvrdio valjanost minimalnog standarda u pogledu vodoravnog vidnog polja utvrđenog točkom 6.4. Stoga i Državno vijeće polazi od toga da je ta odredba valjana. Međutim, taj sud ima dvojbe u pogledu pravilnog tumačenja odnosno primjene tog minimalnog standarda u ovom slučaju. U navedenoj presudi nije odgovoreno na pitanja koja postavlja u tom pogledu.
- 9 Nesporno je da osoba WU u medicinskom smislu ne ispunjava minimalni standard u pogledu vodoravnog vidnog polja s oba oka od najmanje 160 stupnjeva iz točke 6.4. Priloga Direktivi o vozačkim dozvolama. Međutim, tri su različita liječnika u svojim medicinskim izvješćima zaključila da unatoč oštećenju može upravljati vozilima kategorija C i CE. Osim toga, osoba WU već je 10 godina profesionalni vozač i teretnim je vozilom bez poteškoća prešla više od milijun kilometara. Dakle, nije ugrožena sigurnost cestovnog prometa. Stoga se Državno vijeće pita treba li osobu WU ipak smatrati sposobnom za upravljanje vozilom.
- 10 Točka 6.4. Priloga III. Direktivi o vozačkim dozvolama temelji se na izvješću stručne skupine Eyesight Working Group iz svibnja 2005. Iz tog izvješća proizlazi da osoba koja u medicinskom smislu ne ispunjava standard u pogledu vodoravnog vidnog polja s oba oka od najmanje 160 stupnjeva u pravilu nije sposobna upravljati vozilima kategorija C i CE. Međutim, u tom se izvješću također navodi da daljnje pretrage mogu pokazati da osoba s hemianopsijom može u pojedinačnom slučaju nadomjestiti svoja ograničenja te se na taj način ipak smatrati sposobnom za upravljanje vozilom.
- 11 Državno vijeće pita se može li se točka 6.4. Priloga III. Direktivi o vozačkim dozvolama tumačiti na način da taj minimalni standard može ispuniti i osoba koja ga ne ispunjava u medicinskom smislu, ali je prema mišljenju različitih medicinskih stručnjaka ipak zaista sposobna upravljati vozilom zato što je nadomjestila oštećenje. Pritom Državno vijeće smatra važnim da takvo tumačenje, koje odražava načelo proporcionalnosti, ne utječe na cilj Direktive o vozačkim dozvolama, a to je zajamčiti sigurnost cestovnog prometa.

- 12 Posljedično, ako se točka 6.4. Priloga III. Direktivi o vozačkim dozvolama ne može tumačiti na taj način, postavlja se pitanje može li se u pojedinačnom slučaju, s obzirom na izvješće stručne skupine Eyesight Working Group i zaključak koji iz toga izvodi Državnog vijeće, primijeniti načelo proporcionalnosti. Drugim riječima, postavlja se pitanje postoji li prilikom odlučivanja o produljenju vozačke dozvole, u situaciji u kojoj osoba koja u medicinskom smislu ne ispunjava standard u pogledu zahtijevanog vodoravnog vidnog polja s oba oka, ali je prema mišljenju medicinskih stručnjaka unatoč tomu sposobna upravljati teretnim vozilom, mogućnost odvagivanja s obzirom na načelo proporcionalnosti, čak i ako se standardom iz točke 6.4. Priloga III. Direktivi o vozačkim dozvolama ne predviđa mogućnost iznimki. Državno vijeće smatra da prilikom ocjene proporcionalnosti u konkretnom slučaju uz utvrđenja stručnjaka o vozačkoj sposobnosti podnositelja zahtjeva može biti relevantna i činjenica da je iz prošlih događaja jasno da dotična osoba može sigurno upravljati vozilom. Može biti važna i okolnost da se vozačka dozvola upotrebljava u okviru obavljanja zanimanja, s obzirom na to da se u članku 15. Povelje Europske unije o temeljnim pravima navodi da svatko ima pravo na rad i na obavljanje slobodno izabranog ili prihvaćenog zanimanja.

RADNI DOKUMENT